

Steder i Lybssland — det er Noget, som jeg forøvrigt ikke veed af egen Erfaring, men som jeg har læst i Skrifter, som jeg har Tillid til — men dernæst fordi Sukkerindustrien forudsætter en Arbeidskraft og tilmed en billig Arbeidskraft, som vi ikke have her i Landet, thi vi have ikke billig Arbeidskraft, og vi ville ingenfinde hertilands — tror jeg — faae saa billig Arbeidskraft som den, hvormed de arbeide i de andre Lande, hvor de have Sukkerindustri. Naar man nemlig vil sammenligne, hvad f. Ex. en Arbeider behøver til sine Livsformødenheder her i Landet, og hvad han behøver i Brunsvig eller Magdeburg, saa viser der sig stor Forskjel, og derefter vil jo Arbeidslønnen væsentlig rette sig. At det har viist sig, at det ikke er let at faae den tilstrækkelige Arbeidskraft til Roedyrkingen her i Landet, ses jo ogsaa af Betænkningen, idet der staar anført, at man har indforskrevet 100 svenske Piger til at hjælpe ved Roedyrkingen. Jeg tror ikke, at det just er Noget, der skal gjøre denne Dyrkning meget tiltalende, at man fører 100 svenske Piger ind paa Markedet og lader dem tage Pladsen op for 100 danske Piger, hvilket jo ogsaa vil komme disse 100 danske Piger til Skade. lige overfor Spørgsmaalet om at blive gift. Vi have ingen Overflødighed paa Mandfolk hertilands; men vi have derimod Overflødighed paa Kvinder, saa det forekommer mig at være noget tvivlsomt, hvorvidt man virkelig kan anbefale denne Industri som vigtig for at ophjælpe Arbeidsklassens Kaar, naar man maa give den Dplysning, at man har været nødt til at indforstve 100 svenske Piger til at hjælpe sig. Men dernæst kommer endelig, at denne Sukkerindustri forudsætter en meget nøiagtig Behandling baade ved selve Roens Dyrkning og ved dens Optagelse og Tilberedelse, og jeg tror, at, naar man skulde angive Grunden til, at vi ikke i den Henseende ere naaede saa vidt i vor Produktion som andre Steder, saa ligger det for en meget væsentlig Del deri, at man ikke altid har været opmærksom paa, hvad der udfordres for at behandle Roen saaledes, at den virkelig kan give hele Udbyttet, som der deraf kræves.

Spørges der nu, om det vil være en overordenlig stor Fordel for Befolkningen at faae Rørsukkeret fordrevet og faae Roesukker istedet for, da vil dette jo først og fremmest afhænge deraf, at man for lige saa god Kvalitet betaler lige Meget. Det er jo viist, hvad Roesukkeret angaar, at, naar det bliver raffineret til fuld Quidhed, er det ligesaa godt som Rørsukkeret; men naar det ikke er Tilfældet, altsaa med Hensyn til alle de simplere Sorter, da er Roesukkeret langt ringere end Rørsukkeret. I den Bog, som jeg har omtalt, staar der, at for Roes- og Rørsukker af lige Kvalitet er Prisen 14 a 15 pCt. lavere for Roesukker end for Rørsukker. Naar nu altsaa Befolkningen for dette stette Sukker skulde komme til at betale lige saa meget som for Rør-

sukker, saa vilde de være meget daarlig tjent dermed; thi der er mange Slags Brug, hvortil det ikke fuldt ud raffinerede Roesukker slet ikke kan bruges, eller hvor det i alt Fald medfører Følger, som gjør det meget lidet ønskeligt til Brug. Jeg har ingen Tro paa, at de Banfeligheder, hvormed denne Industri har havt at kæmpe her, skyldes Bessatningen. Vi have jo havt det Fortrin fremfor andre Lande, at vi have kunnet benytte alle de andre Landes Erfaring. Vi have altsaa derved, at vi saa sent kom til denne Industri, kunnet gaa over til den med en Erfaring, som man har faaet i andre Lande, og medens man i andre Lande ganske viist har begyndt med en lille Bessatning, saa har man efterhaanden ladet denne Bessatning stige meget betydeligt, uden at Bessatningens Forsøgelse har havt nogen skadelig Følge for selve Industrien. Det er jo ogsaa oplyst — jeg har enten læst det i den omtalte Bog eller et andet Sted —, at Bessatningen i Lybssland siden 1840 er stegen fra $\frac{1}{4}$ Groschen til 8 Groschen pr. Rind — saavidt jeg hukker. Det erindrer jeg imidlertid ikke i dette Dieblis saa nøie, at jeg tør sige det med nogen Sikkerhed, men jeg veed, at den er stegen til det toogtredive Dobbelte af, hvad den oprindeligt var. I Fretkrig har man — det har jeg netop optegnet — en Bessatning af 18 Ore pr. Rind; i Lybssland er Bessatningen nu 9 Ore, og her vil den jo efter dette Forslag blive omtrent 10 D. pr. Rb.; men denne Bessatning tror jeg virkelig spiller en overordentlig ringe Rolle overfor Spørgsmaalet om, hvorvidt denne Industri i det Hele kan betale sig eller ikke. Dette sidste Spørgsmaal afhænger efter min Mening af ganske andre Forhold og navnlig af de Forhold, som jeg har nævnt, nemlig Jordbund, Klima, Arbeidsløn, Brændsel og deslige, og i den Henseende tror jeg, at vi ere mindre gunstigt stillede, end man er i andre Lande.

Naar jeg derefter skal tale om selve Lovforslaget, saaledes som det foreligger, saa vil jeg først gjøre den Betragtning gjældende, at det forekommer mig, at, naar man vilde foretage en Revision af Loven af 1873, saa havde det været ønskeligt at foretage den i en ganske anden Udstrækning, thi der var jo mange Spørgsmaal, som, om jeg saa maa sige, bleve lidt hurtig afgjorte ved Loven 1873, og som nok kunde fortjene en nyere Underjøgelse. Deriblandt er der først og fremmest det Spørgsmaal, om vi virkelig ere komne ind paa den rigtige Bessatningsform af denne Produktion, og om det ikke navnlig af Hensyn til Algerbruget vilde være nok saa fordelagtigt at foretage Bessatningen efter Mængden af Roerne som efter Mængden af det udbragte Produkt. Dette er et Spørgsmaal, som det synes mig ogsaa fortjente en meget nøie Overveielse, og det er et Spørgsmaal, som endnu er Gjenstand for megen Tvivl og megen Debat i andre Lande. Den